

Stanovisko Výboru regionů k tématu Facilita mikrofinancování Progress

(2010/C 79/12)

Výbor regionů

- podporuje okamžité kroky Komise a EIB, které mají zajistit, aby byly zdroje EU využívány efektivně, a pomohly tak podnikům v tomto období omezené likvidity, a dále zdůrazňuje, že nedávná finanční krize znamenala pro malé a střední podniky a mikropodniky sníženou úvěrovou schopnost, což obojí vede ještě k většímu hospodářskému poklesu a brání následnému oživení;
- vyjadřuje znepokojení nad tím, že přesun 100 milionů eur z programu PROGRESS na novou facilitu mikrofinancování Progress by mohl ohrozit cíle, dopad a účinnost tohoto programu, a vyzývá Komisi, aby zvážila další možnosti odpovídajícího financování pro provádění facility;
- vyzývá Komisi, aby zefektivnila stávající iniciativy EU a vyjasnila návaznost mezi novou facilitou mikrofinancování Progress a dalšími finančními nástroji EU, zvláště programem PROGRESS, ESF, JASMINE, JEREMIE a rámcovým programem pro konkurenceschopnost a inovace;
- doporučuje Komisi, aby přesněji rozlišovala specifické cílové skupiny a zohledňovala nezaměstnané a znevýhodněné osoby, včetně mladých lidí, žen, seniorů a etnických menšin jako cílových skupin, a poskytla těmto skupinám zvláštní a odpovídající místo v programech a iniciativách souvisejících s mikroúvěry;
- připomíná Komisi a skupině EIB, že facilitu mikrofinancování bude účinnější, pokud bude koordinována a prováděna spolu se stávajícími evropskými finančními nástroji a místními a regionálními programy v členských státech.

Zpravodaj: pan David Parsons (UK/ELS), předseda rady hrabství Leicestershire

Odkaz

návrh rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady, kterým se zřizuje evropská facilita mikrofinancování pro oblast zaměstnanosti a sociálního začleňování (facilita mikrofinancování Progress)

KOM(2009) 333 v konečném znění

a

návrh rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 1672/2006/ES, kterým se zavádí program Společenství pro zaměstnanost a sociální solidaritu – Progress

KOM(2009) 340 v konečném znění

I. POLITICKÁ DOPORUČENÍ

VÝBOR REGIONŮ,

Potřeba jednat

1. podporuje okamžité kroky Komise a EIB, které mají zajistit, aby byly zdroje EU využívány efektivně, a pomohly tak podnikům v tomto období omezené likvidity, a dále zdůrazňuje, že nedávná finanční krize znamenala pro malé a střední podniky a mikropodniky sníženou úvěrovou schopnost, což obojí vede ještě k většímu hospodářskému poklesu a brání následnému oživení;

2. uznává, že finanční výhled na období 2007–2013 omezuje možnosti Komise přidělit nové finanční prostředky na novou navrhovanou facilitu mikrofinancování Progress;

3. vyjadřuje znepokojení nad tím, že přesun 100 milionů eur z programu PROGRESS na novou facilitu mikrofinancování Progress by mohl ohrozit cíle, dopad a účinnost tohoto programu, a vyzývá Komisi, aby zvážila další možnosti odpovídajícího financování pro provádění facility;

4. upozorňuje Komisi na to, že navrhovaná facilita mikrofinancování Progress disponující 100 miliony eur pravděpodobně nebude dostačující pro zabezpečení doplňujících finančních prostředků ve výši 500 milionů eur, které jsou nutné pro to, aby bylo možné zmírnit současné omezování půjček, stimulovat poskytování mikrofinancování a uspokojit současnou výši poptávky;

5. vítá skutečnost, že facilita mikrofinancování Progress odpovídá zásadě subsidiarity, a má tedy doplňkovou úlohu vůči poskytování facilit mikroúvěru členskými státy nebo místními a regionálními orgány;

6. zdůrazňuje, že více než 90 % podniků EU jsou mikropodniky a největší překážka pro inovace v těchto podnicích plyne z omezeného přístupu k mikroúvěru;

7. souhlasí s tím, že většina mikroúvěrů pro znevýhodněné osoby je v EU poskytována neobchodními mikrofinančními institucemi a tyto poskytovatele je třeba nadále podporovat, aby bylo možné uspokojit současnou výši poptávky;

8. věří, že úsilí Komise zaměřené na rozvíjení mikroúvěru v EU bude úspěšným nástrojem, jenž umožní těm, kteří jsou vyloučeni z tradičního úvěrového trhu, zakládat nové podniky a podporovat vytváření pracovních míst;

9. lituje toho, že Komise ve svém hodnocení ex ante nezohledňuje úlohu místních a regionálních orgánů a dopad na tyto orgány;

Zaměření na činnost

10. vyzývá Komisi, aby se zaměřila na inovativní mikropodniky, zvláště na ty, které se opírají o znalosti, za účelem stimulace inovací a produktivity v EU;

11. vyzývá Komisi, aby zefektivnila stávající iniciativy EU a vyjasnila návaznost mezi novou facilitou mikrofinancování Progress a dalšími finančními nástroji EU, zvláště programem PROGRESS, ESF, JASMINE, JEREMIE a rámcovým programem pro konkurenceschopnost a inovace (1);

(1) Program Společenství pro zaměstnanost a sociální solidaritu (PROGRESS), Evropský sociální fond (ESF), společná akce na podporu mikrofinančních institucí v Evropě (JASMINE), Společné evropské zdroje pro mikropodniky a střední podniky (JEREMIE), rámcový program pro konkurenceschopnost a inovace (CIP).

12. doporučuje Komisi, aby přesněji rozlišovala specifické cílové skupiny a zohledňovala nezaměstnané a znevýhodněné osoby, včetně mladých lidí, žen, seniorů a etnických menšin jako cílových skupin, a poskytla těmto skupinám zvláštní a odpovídající místo v programech a iniciativách souvisejících s mikroúvěry;

13. vyzývá Komisi, aby kladla důraz na význam širších opatření na podporu podniků spolu s finančním opatřením pro začínající podniky i pro ty, které již existují. Poskytování financování novým a existujícím podnikům by mělo být doplněno o aktivní mechanismy na podporu podniků, jako jsou instruktáže, školení, koučování a budování kapacit, spolu s podporou ze strany ESF, která se týká úrokových sazeb, a to za účelem stimulace udržitelného růstu podniků a snížení počtu bankrotů;

14. konstatuje, že podmínky pro poskytování mikroúvěrů a požádka po nich jsou v EU velice rozdílné, a vyzývá Komisi, aby zajistila, že mikrokredit je stejnou měrou dostupný v oblastech, které nevyužívají strukturálních fondů, jelikož chudé a znevýhodněné lokality mohou existovat i v prosperujících oblastech;

15. připomíná Komisi, členským státům a místním a regionálním partnerům, že facilita mikrofinancování disponující 100 miliony eur by měla být zasazena do kontextu dalších programů a iniciativ. Omezené zdroje facility budou konkrétně k dispozici všem 27 členským státům během příštích 4 let. Z toho důvodu by měly být finanční prostředky přidělovány na základě specifických kritérií, které mají maximální dopad;

16. připomíná stanovisko Výboru regionů k tématu Plán evropské hospodářské obnovy a úloha místních a regionálních orgánů (CdR 12/2009), v němž Výbor požádal Komisi, aby „předložila návrh pravidel pro poskytování mikroúvěrů v rámci EU“ [a pro] „stanovení základních parametrů pro poskytování mikroúvěrů“;

Komunikace

17. připomíná Komisi a skupině EIB, že úspěch facility závisí na partnerech, finančních institucích a potenciálních příjemcích, kteří budou plně obeznámeni s tímto režimem;

18. trvá na tom, aby Komise a skupina EIB byly proaktivní při šíření informací o své úloze a metodách přístupu k financování v rámci různých programů, a to v partnerství s místními a regionálními orgány;

19. vyzývá Komisi a skupinu EIB, aby objasnily přidanou hodnotu facility mikrofinancování Progress a její doplňkovost vůči stávajícím iniciativám na podporu podniků na evropské, vnitrostátní, regionální a místní úrovni;

20. zdůrazňuje, že Výbor již dříve vyzval Komisi a skupinu EIB, aby byly proaktivnější při šíření informací o své úloze, přidané hodnotě a možnostech, jež poskytují další programy na podporu podniků, jako např. JEREMIE a rámcový program pro konkurenceschopnost a inovace (CIP) (viz stanovisko k tématu Zelenou malým a středním podnikům – „Small Business Act“ pro Evropu, CdR 2008/246);

Koordinace činnost

21. připomíná Komisi a skupině EIB, že facilita mikrofinancování bude účinnější, pokud bude koordinována a prováděna spolu se stávajícími evropskými finančními nástroji a místními a regionálními programy v členských státech;

22. připomíná stanovisko Výboru regionů k tématu Lisabonská strategie pro růst a zaměstnanost (CdR 245/2008), v němž se znovu uvádí potřeba „koordinace programů strukturálních fondů s dalšími vhodnými evropskými programy ... aby bylo možné maximalizovat evropskou přidanou hodnotu a zapojit regionální a místní subjekty“;

23. navrhuje, aby Komise vycházela z pružnosti facility, která bude prováděna prostřednictvím nefinančních institucí a v případě potřeby ve spolupráci s místními a regionálními orgány jakožto poskytovateli mikrofinancování;

24. vyzývá Komisi, členské státy, místní a regionální orgány a ty orgány, které jsou pověřeny prováděním facility, aby podporovaly potenciální příjemce při žádostech o finanční půjčky, minimalizovaly byrokracii související s použitím, zpracováním a čerpáním fondů a poskytly jim další podporu s cílem snížit byrokracii plynoucí z přijetí těchto finančních prostředků;

Hodnocení a monitorování

25. navrhuje, aby Komise prováděla z vlastního podnětu průběžná a závěrečná hodnocení v úzké spolupráci s mezinárodními finančními institucemi a na základě konzultace s místními a regionálními orgány a konečnými příjemci. Závěrečné hodnocení by se mělo zabývat zvláště tím, do jaké míry facilita jako celek splnila svůj cíl a doplnila další stávající finanční nástroje EU, např. PROGRESS, ESF, JASMINE, JEREMIE a CIP. Závěrečné hodnocení by rovněž mělo obsahovat analýzu rozdělování finančních prostředků v 27 členských státech EU;

26. navrhuje, aby v případě úspěchu facility mikrofinancování, která je v rámci současného rozpočtového rámce prozatímním opatřením, Komise a EIB zvážily pokračování tohoto programu po roce 2013.

II. DOPORUČENÉ POZMĚŇOVACÍ NÁVRHY

Pozměňovací návrh 1

Článek 2 dokumentu KOM(2009) 333

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p>1. Facilitou se poskytují zdroje Společenství s cílem zlepšit přístup k mikroúvěrům pro:</p> <p>a) osoby, které ztratily zaměstnání nebo jsou ohrožené ztrátou zaměstnání a chtějí založit vlastní mikropodnik, včetně samostatné výdělečné činnosti;</p> <p>b) znevýhodněné osoby, včetně mladých lidí, jež chtějí založit nebo dále rozvíjet vlastní mikropodnik, včetně samostatné výdělečné činnosti;</p> <p>c) mikropodniky v sociální ekonomice, které zaměstnávají osoby, jež ztratily zaměstnání, nebo zaměstnávají znevýhodněné osoby, včetně mladých lidí.</p>	<p>1. Facilitou se poskytují zdroje Společenství s cílem zlepšit <u>usnadnit</u> přístup k mikroúvěrům pro:</p> <p>a) <u>nezaměstnané osoby</u> či osoby, které jsou ohrožené ztrátou zaměstnání, jak je uvedeno v článku 2 nařízení (ES) č. 1927/2006 o zřízení Evropského fondu pro přizpůsobení se globalizaci, <u>pozměněného nařízením (ES) č. 546/2009, které chtějí založit či dále rozvíjet vlastní mikropodnik, včetně samostatné výdělečné činnosti;</u></p> <p>a) osoby, které ztratily zaměstnání nebo jsou ohrožené ztrátou zaměstnání a chtějí založit vlastní mikropodnik, včetně samostatné výdělečné činnosti;</p> <p>b) znevýhodněné osoby, včetně mladých lidí, žen, seniorů a etnických menšin, jež chtějí založit nebo dále rozvíjet vlastní mikropodnik, včetně samostatné výdělečné činnosti;</p> <p>c) mikropodniky v sociální ekonomice, které zaměstnávají osoby, jež ztratily zaměstnání, nebo zaměstnávají znevýhodněné osoby <u>definované v odstavci b), včetně mladých lidí.</u></p>

Odůvodnění

- i) Neexistuje téměř žádná společná definice a chápání termínu „osoby ohrožené ztrátou zaměstnání“. Proto je nezbytné odkázat na definici uvedenou v nedávno pozměněném nařízení (ES) č. 1927/2006 o zřízení Evropského fondu pro přizpůsobení se globalizaci.
- ii) Existuje řada znevýhodněných skupin kromě mladých lidí, které by měly být konkrétně vyjmenovány.
- iii) Odkaz na mladé lidi se v odstavci c) ruší, jelikož znevýhodněné skupiny jsou již definovány v odstavci b).

Pozměňovací návrh 2

Článek 4 dokumentu KOM(2009) 333

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p>1. Facilita se provádí případně použitím těchto druhů akcí:</p> <p>a) záruk a nástrojů pro sdílení rizik;</p> <p>b) kapitálových nástrojů;</p> <p>c) dluhových nástrojů;</p> <p>d) podpůrných opatření, jako jsou komunikační činnosti, monitorování, kontrola, audit a hodnocení, která jsou přímo nezbytná pro efektivní a účinné provádění tohoto rozhodnutí a pro dosažení jeho cílů.</p> <p>2. Facilita je otevřena veřejným a soukromým subjektům usazeným v členských státech, které poskytují mikrofinancování osobám a mikropodnikům v členských státech.</p>	<p>1. Facilita se provádí případně použitím těchto druhů akcí:</p> <p>a) záruk a nástrojů pro sdílení rizik;</p> <p>b) kapitálových nástrojů;</p> <p>c) dluhových nástrojů;</p> <p>d) podpůrných opatření, jako jsou komunikační činnosti, monitorování, kontrola, audit a hodnocení, která jsou přímo nezbytná pro efektivní a účinné provádění tohoto rozhodnutí a pro dosažení jeho cílů.</p> <p>2. Facilita je otevřena veřejným a soukromým subjektům usazeným v členských státech, které poskytují mikrofinancování osobám a mikropodnikům v členských státech.</p> <p>3. <u>Veřejné a soukromé subjekty usazené v členských státech, které poskytují přístup k facilitě, by měly vytvořit další pokyny o způsobilosti konečných příjemců.</u></p>

Odůvodnění

- i) Vzhledem k omezeným dostupným finančním prostředkům a z důvodu zajištění optimálního přínosu facility je důležité, aby byla stanovena jasná kritéria způsobilosti, která by byla důsledně uplatňována ve všech 27 členských státech.
- ii) Jasná kritéria způsobilosti by přispěla k účinné komunikaci, k odlišení od ostatních programů a ke koordinaci s nimi.

Pozměňovací návrh 3

Článek 5 dokumentu KOM(2009) 333

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p>1. Komise řídí facilitu v souladu s nařízením Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002.</p> <p>2. Za účelem provádění akcí uvedených v čl. 4 odst. 1, s výjimkou podpůrných opatření uvedených v čl. 4 odst. 1 písm. d), Komise uzavře dohody s mezinárodními finančními institucemi, zejména s Evropskou investiční bankou (EIB) a Evropským investičním fondem (EIF), v souladu s článkem 53d nařízení Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002 a článkem 43 nařízení Komise (ES, Euratom) č. 2342/2002. Uvedené dohody musí obsahovat pravidla pro provádění úkolů, jimiž jsou pověřeny, včetně nutnosti zajistit adicionalitu k vnitrostátním systémům.</p> <p>3. Mezinárodní finanční instituce uvedené v odstavci 2 mohou své výnosy, včetně dividend a úhrad, znovu investovány do akcí podle čl. 4 odst. 1 písm. a), b) a c) po dobu šesti let ode dne zahájení facility. Po uzavření facility se zůstatek splatný Evropským společenstvím musí vrátit do souhrnného rozpočtu Evropských společenství.</p> <p>4. Mezinárodní finanční instituce uvedené v odstavci 2 tohoto článku uzavřou s veřejnými a soukromými poskytovateli mikrofinancování uvedenými v čl. 4 odst. 2 písemné dohody, které stanoví jejich povinnost použít zdroje, které jsou zpřístupněny z facility, v souladu s cíli stanovenými v článku 2 a poskytovat informace pro vypracování výročních zpráv uvedených v čl. 8 odst. 1.</p> <p>5. Komise řídí rozpočet na podpůrná opatření uvedená v čl. 4 odst. 1 písm. d).</p>	<p>1. Komise řídí facilitu v souladu s nařízením Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002.</p> <p>2. Za účelem provádění akcí uvedených v čl. 4 odst. 1, s výjimkou podpůrných opatření uvedených v čl. 4 odst. 1 písm. d), Komise uzavře dohody s mezinárodními finančními institucemi, zejména s Evropskou investiční bankou (EIB) a Evropským investičním fondem (EIF), v souladu s článkem 53d nařízení Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002 a článkem 43 nařízení Komise (ES, Euratom) č. 2342/2002. Uvedené dohody musí obsahovat pravidla pro provádění úkolů, jimiž jsou pověřeny, včetně nutnosti zajistit adicionalitu a <u>koordinaci</u> k vnitrostátním, <u>regionálním</u> a <u>místním</u> systémům.</p> <p>3. Mezinárodní finanční instituce uvedené v odstavci 2 mohou své výnosy, včetně dividend a úhrad, znovu investovány do akcí podle čl. 4 odst. 1 písm. a), b) a c) po dobu šesti let ode dne zahájení facility. Po uzavření facility se zůstatek splatný Evropským společenstvím musí vrátit do souhrnného rozpočtu Evropských společenství.</p> <p>4. Mezinárodní finanční instituce uvedené v odstavci 2 tohoto článku uzavřou s veřejnými a soukromými poskytovateli mikrofinancování uvedenými v čl. 4 odst. 2 písemné dohody, které stanoví jejich povinnost použít zdroje, které jsou zpřístupněny z facility, v souladu s cíli stanovenými v článku 2 a poskytovat informace pro vypracování výročních zpráv uvedených v čl. 8 odst. 1.</p> <p>5. Komise řídí rozpočet na podpůrná opatření uvedená v čl. 4 odst. 1 písm. d).</p>

Odůvodnění

Je důležité zdůraznit, že facilitu mikrofinancování Progress bude účinnější, pokud bude koordinována s vnitrostátními, regionálními a místními systémy.

Pozměňovací návrh 4

Článek 9 dokumentu KOM(2009) 333

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p>1. Komise provádí z vlastního podnětu a v úzké spolupráci s mezinárodními finančními institucemi uvedenými v čl. 5 odst. 2 průběžná a závěrečná hodnocení. Průběžné hodnocení se dokončí čtyři roky po zahájení facility a závěrečné hodnocení nejpozději jeden rok po skončení mandátu (mandátů) uděleného (udělených) mezinárodním finančním institucím uvedeným v čl. 5 odst. 2. Závěrečné hodnocení zejména posoudí, do jaké míry facility jako celek splnila svůj cíl.</p> <p>2. Výsledky hodnocení se pro informaci předají Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů.</p>	<p>1. Komise provádí z vlastního podnětu a v úzké spolupráci s mezinárodními finančními institucemi uvedenými v čl. 5 odst. 2 a na základě konzultace s místními a regionálními orgány a konečnými příjemci průběžná a závěrečná hodnocení. Průběžné hodnocení se dokončí čtyři roky po zahájení facility a závěrečné hodnocení nejpozději jeden rok po skončení mandátů (mandátů) uděleného (udělených) mezinárodním finančním institucím uvedeným v čl. 5 odst. 2. Závěrečné hodnocení zejména posoudí, do jaké míry facility jako celek splnila svůj cíl a doplnila další stávající finanční nástroje EU, např. ESF, JASMINE, JEREMIE a CIP, aniž by byly ohroženy cíle, dopad a účinnost programu PROGRESS.</p> <p>2. Výsledky hodnocení se pro informaci předají Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů.</p>

Odůvodnění

- i) Provádění facility mikrofinancování Progress by se mělo uskutečňovat v partnerství s místními a regionálními orgány. Jakékoli hodnocení by tedy mělo být prováděno na základě konzultace s místními a regionálními orgány a konečnými příjemci, jelikož ti mohou nejlépe zhodnotit celkový dopad a účinnost facility mikrofinancování Progress.
- ii) Facility bude účinná pouze tehdy, pokud doplní další stávající finanční nástroje EU, a proto by míra tohoto doplnění měla být součástí hodnotícího rámce.

V Bruselu dne 7. října 2009

předseda
Výboru regionů
Luc VAN DEN BRANDE